

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 6012200412
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6012200412.6

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JUDr. Tomáša Váňa, so sídlom Záhumenská 23, 841 06 Bratislava, správcu konkurznej podstaty úpadcu AFP trade, s. r. o., so sídlom Mikulášska 1, 811 01 Bratislava, IČO: 35 861 452, zastúpeného JUDr. Barborou Kičovou, advokátkou, so sídlom Bilíkova 18, 841 01 Bratislava, proti žalovanej JUDr. Dašene Gombíkovej, so sídlom M. R. Štefánika 76, 036 01 Martin, správkyni konkurznej podstaty úpadcu Gustáv Jozefčiak JOVOS „v konkurze“, s miestom podnikania Bytčická 16, 010 01 Žilina, IČO: 10 950 273, o vylúčenie nehnuteľností zo súpisu majetku, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. novembra 2019, č. k. 1Obo/9/2019-313, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 22. 03. 2017, č. k. 45Cbi/2/2012-208 v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. 04. 2019, č. k. 45Cbi/2/2012-282, rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania.
2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. 03. 2005, č. k. 28K/2/2004-236, bol na majetok úpadcu Gustáv Jozefčiak JOVOS, IČO: 10 952 73 (ďalej aj „úpadca I“) vyhlásený konkurz a za správkyniu konkurznej podstaty úpadcu bola ustanovená JUDr. Dašena Gombíková (ďalej aj „správkynia“). Uznesením Okresného súdu Bratislava I z 01. 02. 2007, č. k. 3K/35/2006-87, bol na majetok úpadcu AFP trade, s. r. o., Bratislava, IČO: 35 861 452 (ďalej aj „úpadca II“) vyhlásený konkurz a za správcu bol ustanovený JUDr. Dušan Repák. Uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11. 10. 2007, č. k. 3K/35/2006-281, súd zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu II JUDr. Dušana Repáka a do funkcie správcu ustanovil JUDr. Juraja Puskailera. Po odvolaní správcu JUDr. Juraja Puskailera bol do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu II ustanovený JUDr. Tomáš Váňo (uznesením Okresného súdu Bratislava I z 02. 08. 2016, č. k. 3K/35/2006-498, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. 08. 2016).
3. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 13. 05. 2012 domáhal, aby súd z konkurznej podstaty úpadcu I vylúčil majetok, a to pozemok s parcelným číslom XXX vo výmere 531 m2, druh pozemku:

zastavané plochy a nádvoría a stavbu stojacu na pozemku s parcelným číslom XXX - dom, súp. č. XX, evidované Katastrálnym úradom G., Správou katastra G. na LV č. XXXX, k. ú. G. (ďalej aj „predmetné nehnuteľnosti“), ktoré žalovaná ako správkyňa zapísala dňa 12. 05. 2005 do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I. Žalobca sa domáhal vylúčenia predmetných nehnuteľností z dôvodu, že úpadca II je ich vlastníkom, pričom jeho vlastnícke právo odvodzuje zo Zmluvy o predaji nehnuteľností z 13. 12. 2006, uzavretej medzi spoločnosťou A.T.P., s. r. o., Bratislava, IČO: 31 640 974, ako predávajúcim a spoločnosťou AFP trade, s. r. o., Bratislava, IČO: 35 861 452, ako kupujúcim. Vlastnícke právo úpadcu II k predmetným nehnuteľnostiam žalobca odvodzuje tiež z rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 35Cb/95/2010-71 z 28. novembra 2011, ktorý bol vydaný v právnej veci žalobcu JUDr. Juraja Puskailera, správcu konkurznej podstaty úpadcu II proti žalovanému A.T.P., s. r. o., Bratislava, IČO: 31 640 974 (ďalej aj „spoločnosť A.T.P., s. r. o.“).

4. Súd prvej inštancie zistil, že súpis majetku úpadcu II bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 51B/2007 dňa 13. 03. 2007, pričom predmetné nehnuteľnosti žalobca zahrnul do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu II podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“). Predmetné nehnuteľnosti zapísala do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I aj žalovaná správkyňa dňa 12. 05. 2005, po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu I podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKV“).

5. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že spoločnosť A.T.P., s. r. o., podala proti žalovanej JUDr. Dašene Gombíkovej na Krajskom súde v Banskej Bystrici dňa 16. 06. 2006 žalobu o vylúčenie predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu I, pričom vec bola vedená na súde pod sp. zn. 52Cbi/52/2006-Pú. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. 05. 2013, č. k. 52Cbi/52/2006-544 (právoplatným dňa 16. 07. 2013) bolo konanie zastavené podľa ust. § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) z dôvodu ex offio výmazu spoločnosti A.T.P., s. r. o., z obchodného registra dňa 15. 09. 2012.

6. Za účelom preukázania žalobcom tvrdeného vlastníckeho práva úpadcu II k predmetným nehnuteľnostiam súd prvej inštancie výzvou z 29. 11. 2016 vyzval žalobcu na predloženie Zmluvy o predaji nehnuteľností z 13. 12. 2006, ktorú vo vylučovacej žalobe označil ako jeden z dôkazov na preukázanie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, a teda preukázanie dôvodnosti zapísania nehnuteľností do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu II. Žalobca uvedený dôkaz nepripojil k vylučovacej žalobe a súdu ho nepredložil ani na jeho výzvu. Zmluvu o prevode nehnuteľností, uzatvorenú dňa 13. 12. 2006 medzi spoločnosťou A.T.P., s. r. o. ako predávajúcim a AFP trade, s. r. o. ako kupujúcim (ďalej aj „zmluva o prevode nehnuteľností“) napokon predložila na pojednávaní dňa 31. 01. 2017 žalovaná.

7. Písomnou výzvou z 29. 11. 2016 súd prvej inštancie vyzval aj žalovanú na preukázanie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, zapísaným v súpise majetku konkurznej podstate úpadcu I. Dňa 04. 01. 2017 žalovaná preukázala súpis majetku úpadcu I z 12. 05. 2005 a zo 14. 06. 2006 a predložila rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 3Obo/15/2003 z 18. 08. 2004, sp. zn. 3Obo/255/99 z 20. 01. 2000 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 22Cb/761/97.

8. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v predmetnom spore preskúmaval, či žalobca splnil procesné podmienky ZKV, v zmysle ktorých si vlastník môže uplatniť nárok na vylúčenie veci zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu a zároveň ako prejudiciálnu otázku riešil, či žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, vedeným na LV č. XXXX, kat. územia G.. Súd sa zaoberal aj námietkou premlčania, uplatnenou žalovanou, ktorá namietala, že žalobca podal vylučovaciu žalobu oneskorene, keďže správca konkurznej podstaty úpadcu II (JUDr. Dušan Repák) vedel o zapísaní predmetných nehnuteľností v súpise majetku konkurznej podstaty úpadcu I už v r. 2006, čo vyplýva z jeho vyjadrenia z 26. 03. 2007, ktorým reagoval na jej vyjadrenie z 19. 03. 2007, v ktorom ho upozornila, že predmetné nehnuteľnosti zapísala do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I. Podľa jej názoru preto lehota na podanie vylučovacej žaloby uplynula už pred jej podaním na súde.

9. K uplatnenej námietke premlčania súd prvej inštancie uviedol, že lehota na podanie vylučovacej žaloby je lehotou procesnou a keďže žalobcovi nebola súdom určená lehota na podanie vylučovacej žaloby v zmysle ust. § 19 ods. 2 ZKV, nie je možné jednoznačne dospieť k záveru, že žalobcovi lehota na podanie vylučovacej žaloby uplynula pred jej podaním na súde (vylučovacia žaloba bola podaná žalobcom na pošte dňa 07. 05. 2012 a doručená bola súdu prvej inštancie dňa 13. 05. 2012 - poznámka odvolacieho súdu).

10. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou dôvodnosti podanej vylučovacej žaloby. Uviedol, že vzhľadom ku skutočnosti, že vylučovacie žaloby sa spravidla opierajú o vlastnícke právo, bolo potrebné, aby sa zaoberal otázkou posúdenia vlastníckeho práva úpadcu II k predmetným nehnuteľnostiam, a to na základe dôkazov označených žalobcom v podanej žalobe, ktorými sú zmluva o prevode nehnuteľností, uzavretá dňa 13. 12. 2006 medzi spoločnosťou A.T.P., s. r. o. ako predávajúcim a spoločnosťou AFP trade, s. r. o. ako kupujúcim a rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 28. 11. 2011, č. k. 35Cb/95/2010-71, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, ktorý musí preukázať, že mu svedčí dôvod na vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I. 11. Po preskúmaní zmluvy o prevode nehnuteľností súd prvej inštancie mal za preukázané, že úpadca II na základe nej nemohol nadobudnúť predmetné nehnuteľnosti, keďže vklad vlastníckeho práva v prospech spoločnosti AFP trade, s. r. o. (ako kupujúceho zo zmluvy) nebol povolený príslušnou správou katastra. Na LV č. XXXX je ako vlastníč vedaná spoločnosť A.T.P., s. r. o., ktorá bola ex offo vymazaná z obchodného registra dňa 15. septembra 2012. Súd sa stotožnil aj s obranou žalovanej, že nenastala splatnosť kúpnej ceny v zmysle článku II. bodu 2 zmluvy z 13. 12. 2006, v ktorom bolo dohodnuté, že kúpna cena je splatná do 10 dní odo dňa povolenia vkladu vlastníckeho práva v prospech kupujúceho Správou katastra G.. Z uvedeného potom vyplýva, že keďže nebol povolený vklad zmluvy o prevode nehnuteľností, tak nemohlo dôjsť ani k zaplateniu kúpnej ceny 10 000 000,- Sk spoločnosťou AFP trade, s. r. o. ako kupujúcim v prospech spoločnosti A.T.P., s. r. o. ako predávajúceho.

12. K ďalšiemu dôkazu, označenému žalobcom na preukázanie vlastníckeho práva úpadcu II k predmetným nehnuteľnostiam, a to rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 28. 11. 2011, č. k. 35Cb/95/2010-71, v ktorom súd určil, že predmetné nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXXX, sú majetkom podliehajúcim konkurzu patriacim úpadcovi AFP trade, s. r. o., súd prvej inštancie uviedol, že rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama osebe za následok vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu. S poukazom na vyššie uvedené preto žalobca jednoznačne nepreukázal vlastnícke právo úpadcu II k predmetným nehnuteľnostiam.

13. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalovaná správne poukázala na rozhodnutia, z ktorých je nepochybná skutočnosť, že Gustáv Jozefčiak nadobudol predmetné nehnuteľnosti kúpou ako fyzická osoba, podnikajúca pod označením firmy PERÚN. Po vzniku spoločnosti PERÚN, s. r. o., si táto spoločnosť dala v príslušnom katastri zapísať záznamom predmetný majetok, vedený na LV č. XXXX, do svojho vlastníctva. Týmto úkonom malo dôjsť k prechodu majetku podľa ustanovenia § 69 Obchodného zákonníka do vlastníctva spoločnosti PERÚN, s. r. o. K prechodu vlastníckeho práva fyzickej osoby pod označením PERÚN po zrušení jej podnikania nemohlo dôjsť v zmysle ustanovenia § 69 Obchodného zákonníka, pretože toto ustanovenie upravuje výlučne zrušenie spoločnosti, teda právnickej osoby bez likvidácie, a to jej zlúčením, rozdelením alebo splynutím. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie akceptoval obranu žalovanej, že v posudzovanom prípade nemohlo dôjsť k transformácii firmy PERÚN na právnickú osobu PERÚN, s. r. o., nakoľko je možné zmeniť len právnickú osobu na inú právnickú osobu. Tento právny názor vyplýva aj z rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Obo/307/95, sp. zn. 3Obo/15/2003 a rozhodnutia sp. zn. 3Obo/255/99 z 20. 01. 2000, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 22Cb/761/97-252 v znení opravného uznesenia č. k. 22Cb/761/97-267.

14. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že pre posúdenie práva na vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu I platí režim práva vyplývajúci z právnej úpravy ZKV, keďže žalovaná správkyňa zapísala majetok do konkurznej podstaty úpadcu I dňa 12. 05. 2005, teda za účinnosti ZKV, a to pred zapísaním predmetného majetku do súpisu majetku úpadcu II dňa 13. 03. 2007. Teda, žalovaná správkyňa zapísala predmetné nehnuteľnosti do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I skôr, ako došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok spoločnosti AFP trade, s. r. o., dňa 01. 02. 2007 a k zverejneniu súpisu majetku správcom v Obchodnom vestníku dňa 13. 03. 2007. V zmysle ZKV platí domnienka, že správkyňa predmetné nehnuteľnosti zapísala oprávnene, pokiaľ sa nepreukáže opak. Súd sa preto stotožnil s jej námietkou, že kúpna zmluva uzavretá dňa 13. 12. 2006 medzi spoločnosťou A.T.P., s. r. o. ako predávajúcim a spoločnosťou AFP trade, s. r. o. ako kupujúcim, bola uzavretá po tom, ako boli predmetné nehnuteľnosti zapísané do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I, čo znamená, že právny úkon uzavretia zmluvy medzi vyššie uvedenými subjektami dňa 13. 12. 2006 bol v rozpore s ustanoveniami § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a § 18 ZKV. Úpadca I tak naďalej zostal vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, pretože v zmysle právnej úpravy

zakotvenej v ust. § 69 Obchodného zákonníka, rozhodnej v čase prevodu nehnuteľností, sa fyzická osoba Gustáv Jozefčiak nemohla transformovať na spoločnosť PERÚN, s. r. o., a keďže spoločnosť PERÚN, s. r. o., nenadobudla vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam (na základe nepeňažného vkladu do spoločnosti), tieto následne nemohla previesť na spoločnosť A.T.P., s. r. o.

15. Na základe vyššie uvedených skutočností a predložených listinných dôkazov súd prvej inštancie vylučovaciu žalobu zamietol ako neopodstatnenú.

16. Na odvolanie žalobcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 06. 11. 2019, č. k. 1Obo/9/2019-313 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. 03. 2017, č. k. 45Cbi/2/2012-208 v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. 04. 2019, č. k. 45Cbi/2/2012-282.

17. Odvolací súd považoval za nesporné, že predmetné nehnuteľnosti boli žalovanou zapísané do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I, nehnuteľnosti sú jeho súčasťou a účinky konkurzu stále trvajú. V poradí druhý súpis nehnuteľností neopravňuje správcu konkurznej podstaty, ktorý taký súpis vykonal, k tomu, aby po dobu, pokiaľ trvajú účinky v poradí prvého súpisu, s nehnuteľnosťami nakladal, zaťažoval ich a podobne. V poradí druhý súpis predmetných nehnuteľností spočíva v práve podať vylučovaciu žalobu podľa ust. § 19 ods. 2 ZKV, teda správca konkurznej podstaty, ktorý vykonal druhý súpis je oprávnený domáhať sa voči správcovi konkurznej podstaty, ktorý veci (v posudzovanom prípade nehnuteľnosti) spísal ako prvý, vylúčenia týchto vecí z konkurznej podstaty úpadcu (v posudzovanom prípade úpadcu I). Vylučovacia žaloba zo strany žalobcu, ktorý spísal predmetné nehnuteľnosti ako druhý v poradí, preto správne smeruje proti žalovanej, ktorá ich spísala ako prvá v poradí.

18. Na preukázanie dôvodnosti vylučovacej žaloby žalobca poukázal na zmluvu o predaji nehnuteľností z 13. 12. 2006, uzavretú medzi spoločnosťou A.T.P., s. r. o. ako predávajúcim a spoločnosťou AFP trade, s. r. o. ako kupujúcim, predmetom ktorej boli predmetné nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXXX, k. ú. G. a na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I z 28. 11. 2011, č. k. 35Cb/95/2010-71, ktorým súd určil, že (predmetné) nehnuteľnosti sú majetkom podliehajúcim konkurzu patriacim úpadcovi AFP trade, s. r. o., pričom uvedené rozhodnutie je založené na právnej fikcii v zmysle ust. § 78 ods. 3 ZKR. Podporne žalobca poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I z 15. 01. 2009, č. k. 1Cbi/6/2007-37, ktorým súd rozhodol, že pohľadávka spoločnosti A.T.P., s. r. o. (uplatnená v konkurznom konaní na majetok úpadcu AFP trade, s. r. o., vo výške 10 000 000,-- Sk) je zistená čo do právneho dôvodu a výšky, z čoho žalobca vyvodil, že tým, že súd uznal právny dôvod vzniku pohľadávky spoločnosti A.T.P., s. r. o., na zaplatenie kúpnej ceny 10 000 000,-- Sk, považoval kúpnu zmluvu za platne uzavretú, t. j. uzavretú s vlastníkom predmetných nehnuteľností, s nárokom na zaplatenie kúpnej ceny.

19. K rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I z 15. 01. 2009, č. k. 1Cbi/6/2007-37, ktoré bolo vydané v incidenčnom konaní na základe žaloby o určenie pravosti a výšky pohľadávky (v danom prípade kúpnej ceny 10 000 000,-- Sk), odvolací súd uviedol, že rozhodnutie v incidenčnom spore vedenom pod sp. zn. 1Cbi/6/2007 nemá právnu relevanciu vo vzťahu k predmetnej vylučovacej žalobe, pretože stranami boli iné subjekty, než v konaní o predmetnej vylučovacej žalobe a z rozhodnutia vôbec nemožno vyvodit' záver, že medzi spoločnosťou A.T.P., s. r. o. ako predávajúcim a spoločnosťou AFP trade, s. r. o. ako kupujúcim bola uzavretá platná zmluva o prevode nehnuteľností, a to tým, že Okresný súd Bratislava I vo výroku rozhodnutia rozhodol, že pohľadávka spoločnosti A.T.P., s. r. o., uplatnená v konkurznom konaní na majetok úpadcu AFP trade, s. r. o., vo výške 10 000 000,-- Sk, je zistená čo do právneho dôvodu a výšky. Incidenčný spor o určenie pravosti a výšky pohľadávky sp. zn. 1Cbi/6/2007 z hľadiska svojej povahy nebol sporom o určenie vlastníckeho práva v zmysle ust. § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku.

20. Vo vzťahu k zmluve o prevode nehnuteľností, uzavretej podľa ust. § 588 a nasl. OZ medzi predávajúcim A.T.P., s. r. o., so sídlom Mikulášska 1, Bratislava, IČO: 31 640 974 a kupujúcim AFP trade, s. r. o., so sídlom Mikulášska 1, Bratislava, IČO: 35 861 452 (fotokópiu ktorej predložila v konaní žalovaná, pričom originál a ani overená kópia zmluvy nebola predložená zo strany žalobcu) odvolací súd uviedol, že predmetom zmluvy boli predmetné nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXXX, k. ú. G.. Podľa odvolacieho súdu nie je sporné, že uvedená zmluva o prevode nehnuteľností nebola zavkladovaná v katastri nehnuteľností, a preto kupujúci AFP trade, s. r. o., nenadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, pričom ako vlastníkom uvedených nehnuteľností je v katastri vedená spoločnosť A.T.P.,

s. r. o. (čo tiež nie je sporné). Konkurz na majetok úpadcu I bol vyhlásený dňa 24. 03. 2005, predmetné nehnuteľnosti boli zapísané do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu I dňa 12. 05. 2005, avšak zmluva o prevode nehnuteľností medzi predávajúcim a kupujúcim bola uzavretá dňa 13. 12. 2006, t. j. po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu I, pričom kúpnu zmluvu (alebo akúkoľvek inú zmluvu), týkajúcu sa majetku podliehajúceho konkurzu, mohol urobiť len správca konkurznej podstaty, t. j. žalovaná a pokiaľ takúto zmluvu uzavrela osoba odlišná od správcu konkurznej podstaty bez jeho súhlasu, takýto právny úkon bol urobený v rozpore s ustanovením § 18 ZKV v spojení s ust. § 39 OZ. Podľa odvolacieho súdu ide o absolútne neplatný právny úkon tak, ako správne konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku aj súd prvej inštancie. Nakladať s nehnuteľnosťami, resp. iným majetkom patriacim do konkurznej podstaty úpadcu, ktorý je zapísaný v súpise majetku konkurznej podstaty úpadcu, môže len správca ako oprávnená osoba, ktorý v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV je jedinou osobou, ktorá po vyhlásení konkurzu je oprávnená nakladať s majetkom patriacim do konkurznej podstaty úpadcu, pretože na konkurzné konanie úpadcu, vrátane procesu nakladania s jeho majetkom patriacim do konkurznej podstaty, platia ustanovenia ZKV, ktorý je lex specialis k všeobecným právnym predpisom, akými sú napr. Obchodný zákonník alebo Občiansky zákonník. Po tom, čo na majetok úpadcu I bol vyhlásený konkurz a bol ustanovený správca konkurznej podstaty v súlade s ust. § 14 ZKV, nie je prípustné, aby s majetkom úpadcu I, spadajúcim do konkurznej podstaty tohto úpadcu, disponovala iná osoba ako správca konkurznej podstaty, vrátane uzavierania prevodných zmlúv podľa ust. § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože takýmto postupom by došlo k obchádzaniu ZKV ako zákona lex specialis a k zmareniu jeho účelu, ktorým je pomerné uspokojenie pohľadávok konkurzných veriteľov.

21. Odvolací súd ďalej zdôraznil, že rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I z 28. 11. 2011, č. k. 35Cb/95/2010-71, obsahuje určovací výrok, že „nehnuteľnosti: pozemok s parcelným číslom XXX o výmere 531 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria a stavba na ňom stojaca - dom so súpisným číslom XX, nachádzajúce sa v katastrálnom území G., okres G., zapísané na LV č. XXXX vedenom Katastrálnym úradom G., Správa katastra G., sú majetkom podliehajúcim konkurzu patriacim úpadcovi AFP trade, s. r. o. v konkurze, Mikulášska 1, 811 01 Bratislava, IČO: 35 861 452. Z jeho záhlavia vyplýva, že žalobcom bol JUDr. Juraj Puskaier, správca konkurznej podstaty úpadcu AFP trade, s. r. o., Bratislava a žalovaným bola spoločnosť A.T.P., s. r. o., Bratislava, pričom ako predmet je uvedená žaloba o určenie. Podľa názoru žalobcu uvedené právoplatné rozhodnutie má byť dôkazom toho, že predmetné nehnuteľnosti boli zapísané do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu AFP trade, s. r. o., oprávnene, pričom žaloba po právnej stránke je odôvodnená ust. § 78 ods. 1 až 3 ZKR. Odvolací súd uviedol, že podľa jeho názoru žaloba, ktorá bola doručená Okresnému súdu Bratislava I dňa 10. 07. 2009, z hľadiska označenia záhlavia, výroku, ako aj odôvodnenia, nie je vylučovacou žalobou v zmysle ust. § 78 ods. 3 ZKR, pretože v prípade podania vylučovacej (excindačnej) žaloby vylučovateľom je vždy tretia osoba (tzv. vylučovateľ), ktorého majetok bol nesprávne zapísaný do súpisu majetku konkurznej podstaty, vylučovacia žaloba smeruje vždy proti správcovi konkurznej podstaty, ktorý daný majetok zapísal do súpisu majetku konkurznej podstaty (s poznámkou o dôvodoch sporného zápisu a osobe, v ktorej prospech pochybnosti sporného zápisu svedčia). Súd rozhodujúci o vylučovacej žalobe buď vylučovaciu žalobu zamietne, alebo žalovanému správcovi uloží vylúčiť sporný majetok (presne špecifikovaný vo výroku) zo súpisu majetku konkurznej podstaty alebo oddelenej podstaty úpadcu. Výsledkom sporu o vylučovacej žalobe preto nemôže byť výrok „súd určuje, že nehnuteľnosti sú majetkom podliehajúcim konkurzu patriacim úpadcovi“. Takýto výrok rozhodnutia nasvedčuje tomu, že sa jedná o výrok o určenie práva, a teda žalobu určovaciu podľa ust. § 80 písm. c/ O. s. p., a nie o vylučovaciu žalobu podľa ust. § 78 ods. 1 až 3 ZKR. Tretia osoba nemá povinnosť podať vylučovaciu žalobu, má len takéto právo s tým dôsledkom, že ak takúto vylučovaciu žalobu v lehote do 30 dní nepodá, nastupuje zákonná fikcia, že vec je do súpisu zapísaná oprávnene, resp. že zaradenie veci do súpisu je nesporné (ust. § 78 ods. 4 ZKR). Vylučovací spor je svojou povahou typické sporové konanie, v ktorom ako žalobca vystupuje vylučovateľ, t. j. ten, kto sa domáha vylúčenia sporného majetku z podstaty a ako žalovaný vystupuje správca konkurznej podstaty. Ak vylučovateľ nepodá vylučovaciu žalobu, tak neprichádza o vlastnícke právo k zapísanému majetku, pretože nastáva iba ten účinok, že sa predpokladá, že vec, právo alebo iná majetková hodnota je do súpisu zapísaná oprávnene a vylučovateľ počas trvania konkurzu nemá možnosť vynútiť si zákaz speňaženia takéhoto majetku a zabrániť rozdeleniu výťažku speňaženia medzi úpadcových veriteľov. Podľa názoru

odvolacieho súdu, výrok právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I z 28. 11. 2011, č. k. 35Cb/95/2010-71, nemá automaticky účinky vylúčenia veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu I, správkyňou konkurznej podstaty ktorého je žalovaná. V tomto smere odvolací súd upresnil odôvodnenie súdu prvej inštancie v odseku 56 jeho rozsudku.

22. Odvolací súd upriamil pozornosť aj na to, že právo vylučujúce zapísanie majetku do súpisu možno uplatniť len spôsobom ustanoveným týmto zákonom (ZKR). Podanie vylučovacej (excindačnej) žaloby nemožno nahradiť žiadnym iným typom žaloby, neupravenej v príslušných ustanoveniach ZKR. Vo vylučovacom konaní môže byť úspešná len tá tretia osoba, ktorej zapísaný majetok patrí, čo znamená, že jej patrí subjektívne právo k veci, ktorým najčastejšie býva práve vlastnícke právo. Ustanovenie § 78 ods. 8 ZKR bráni tomu, aby sa mohlo dosiahnuť vylúčenie majetku zo súpisu inými právnymi prostriedkami, napríklad určovacou žalobou (viď Komentár k zákonu o konkurze a reštrukturalizácii autora Milana Ďuricu, druhé vydanie, r. 2015, ust. § 78). Dokonca novela ZKR, účinná od 01. 01. 2012 v ustanovení § 78 ods. 9 *expressis verbis* už stanovuje, že „pri zápise majetku do súpisu v rôznych konkurzných konaniach správca, ktorý zverejnil zápis majetku do súpisu v Obchodnom vestníku neskôr, majetok zo súpisu bezodkladne vylúči; pri zverejnení zápisu majetku v Obchodnom vestníku v ten istý čas, rozhoduje čas vyhlásenia konkurzu“. Citované ustanovenie na posudzovaný prípad však nemožno aplikovať, keďže k vyhláseniu konkurzu na majetok úpadcu I a úpadcu II došlo ešte pred účinnosťou novely - zákona č. 348/2011 Z. z., účinnej od 01. 01. 2012.

23. Pokiaľ odvolateľ v odvolaní namietal, že spoločnosť A.T.P., s. r. o., nadobudla predmetné nehnuteľnosti vydržaním vlastníckeho práva (keďže od roku 1992, kedy malo prísť k prvému neplatnému prevodu by najneskôr do roku 2002 ubehla zákonná 10-ročná lehota), odvolací súd konštatoval, že ustanovenie § 366 C. s. p. v odvolacom konaní limituje možnosť uvádzania nových prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, t. j. takých, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto tzv. novoty možno v rámci odvolania použiť len vtedy, ak a/ sa týkajú procesných podmienok, b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Právo novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie koncipované ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré neboli stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. Námietka odvolateľa, že spoločnosť A.T.P., s. r. o. nadobudla predmetné nehnuteľnosti vydržaním vlastníckeho práva, je novým tvrdením žalobcu, ktoré nebolo uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Vzhľadom k tomu, že žalobca v podanom odvolaní zároveň netvrdil splnenie niektorej z podmienok pre použitie nových prostriedkov procesného útoku/obrány až v odvolacom konaní v zmysle ust. § 366 C. s. p., toto jeho tvrdenie sa nemohlo stať predmetom odvolacieho prieskumu a odvolací súd naň neprihliadol. V tomto smere odvolací súd poukázal aj na splnenú poučovaciu povinnosť súdu prvej inštancie o použití prostriedkov procesnej obrany a útoku v zmysle ust. § 154 C. s. p. (č. l. 150, 173 spisu), pričom žalobca netvrdil, ani nepreukázal v rámci ním podaného odvolania, že by v štádiu konania pred súdom prvej inštancie nové skutočnosti a nové dôkazy týkajúce sa uvedenej novej argumentácie, nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvej inštancie.

24. Výrok o trovách konania odvolacieho súdu sa zakladá podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 C. s. p.

25. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 328 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní uviedol, že odvolací súd akceptoval právnu fikciu k nastoleniu ktorej došlo na základe toho, že vlastníč prevádzaného podniku zapísaný na LV a prevádzajúci zo zmluvy o prevode podniku nepodal včas vylučovaciu žalobu. Nie je teda sporné, že úpadca AFP trade, s. r. o., nie je vlastníkom podniku ale došlo k nastoleniu právnej fikcie, v dôsledku ktorej sú právne dôsledky také, ako keby vlastníkom bol. Odvolací súd v tejto súvislosti jasne uviedol, že „ak vylučovateľ nepodá vylučovaciu žalobu, nastáva ten účinok, že sa predpokladá, že vec je do súpisu zapísaná oprávnené. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zaradená oprávnené“. Napokon, ak by odvolací súd na túto fikciu neprihliadal, tak vyššie citovaný záver

o údajných novotách v odvolacom konaní by ani nebolo potrebné vysloviť a k otázke vydržania by sa vôbec nemusel vyjadrovať, nakoľko, ak by fikcia nenastala, tak vydržanie by bolo vo vzťahu k tomuto konaniu bezpredmetné. Čo sa týka tohto záveru súdu, že poukaz žalobcu na to, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam došlo aj z titulu vydržania, je novotou v odvolacom konaní je podľa dovolateľa nesprávnym právnym posúdením veci s tým, že takýto postup odvolacieho súdu je navyše aj procesne nesprávny. Žalobca totiž žiadne nové skutkové tvrdenia v odvolacom konaní neuvádzal. Poukázal len na fakt, že ak by súd nemal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť ATP s. r. o., je vlastníkom sporných nehnuteľností z titulu zápisu vlastníckeho práva na LV, tak na základe tých istých dôkazných prostriedkov produkovaných stranami sporu, je podľa dovolateľa preukázateľne zrejmé, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním. Na vydržanie, ako ďalší možný právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam žalobca navyše poukázal v nadväznosti na argumentáciu prvoinštančného súdu, ktorý až vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že „úpadca I zostal vlastníkom nehnuteľností, pretože v čase prevodu nehnuteľností, sa fyzická osoba F. X. nemohla transformovať na spoločnosť PERUN, s. r. o., a keďže PERUN s. r. o., nenadobudla vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam (na základe nepenažného vkladu do spoločnosti), tieto následne nemohla previesť na spoločnosť A.T.P., s. r. o.“

27. Otázka vlastníckeho práva úpadcu I, ktorú prvoinštančný súd posudzoval vo svojom rozhodnutí, resp. otázka platnosti prevodu nehnuteľností na spoločnosť A.T.P., s. r. o., nebola podľa dovolateľa počas konania riešená a tejto sa súd prvej inštancie venoval až vo svojom rozhodnutí. Dovolateľ dodal, že ako žalobca jednak nemal dôvod upriamovať pozornosť súdu na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním s tým, že poukaz na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním nie je žiadnym novým skutkovým tvrdením žalobcu. Ale ide výlučne o otázku právneho posúdenia prináležiacu súdu, a to bez ohľadu na to, či žalobca na vydržanie poukáže alebo nie, nakoľko právne posúdenie veci prináleží vždy súdu a nie stranám sporu (uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/196/2009, sp. zn. 6Cdo/49/2018).

28. Ďalej žalobca uviedol, že počas konania žiadal pripojiť celý súdny spis sp. zn. 1Cbi/6/2007 a vykonať ho ako dôkaz. S týmto jeho návrhom na vykonanie dokazovania sa však súd nevysporiadal, dôkaz bez akéhokoľvek odôvodnenia nevykonal, čo považuje dovolateľ za hrubé procesné pochybenie. Zároveň považoval dovolateľ za potrebné uviesť, že odvolací súd v bode 31 napadnutého rozhodnutia správne skonštatoval, že „v poradí druhý súpis nehnuteľností neoprávňuje správcu konkurznej podstaty, ktorý takýto súpis vykonal, k tomu, aby po dobu, pokiaľ trvajú účinky v poradí prvého súpisu, s nehnuteľnosťami nakladal, zaťažoval ich a podobne. V poradí druhý súpis predmetných nehnuteľností spočíva v práve podať vylučovaciu žalobu podľa ust. § 19 ods. 2 ZKV. Preto správca, ktorý vykonal druhý súpis, je oprávnený domáhať sa voči správcovi, ktorý veci spísal ako prvý, vylúčenia týchto vecí z konkurznej podstaty úpadcu“. Dovolateľ dodal, že medzi stranami nie je sporné, že predmetné nehnuteľnosti zapísala do konkurznej podstaty ako prvá žalovaná a v poradí ako druhý žalobca (čo vzhľadom na právnu úpravu platnú v rozhodnom čase bolo prípustné), rovnako potom nemožno považovať za sporné, že takýto stav neoprávňuje žalovanú na podanie vylučovacej žaloby voči žalobcovi, nakoľko aktívne legitimovaným na podanie vylučovacej žaloby je len žalobca, ktorý nehnuteľnosti zapísal do konkurznej podstaty ako druhý v poradí. Uvedené je napokon zrejmé aj z konštatovania odvolacieho súdu, ktorý jasne uviedol, že „v poradí druhý súpis nehnuteľností neoprávňuje správcu konkurznej podstaty, ktorý takýto súpis vykonal, k tomu, aby po dobu, pokiaľ trvajú účinky v poradí prvého súpisu s nehnuteľnosťami nakladal, zaťažoval ich a podobne. Je preto podľa dovolateľa logické, že vylučovacia žaloba podaná správcom, ktorý nehnuteľnosti zaradil do podstaty ako prvý, nemá žiadne opodstatnenie a tento správca ani nie je aktívne legitimovaný na jej podanie. Súd tak síce podľa žalobcu správne uzavrel, že právna úprava v danom čase umožňovala zápis tých istých nehnuteľností do dvoch rôznych konkurzných podstát dvoch rôznych úpadcov a v prípadnom následne vyvolanom spore medzi správcami svedčí aktívna legitimácia na podanie vylučujúcej žaloby tomu správcovi, ktorý nehnuteľnosti zahrnul ako druhý v poradí, avšak súd svoje právne závery len skonštatoval, a to bez akéhokoľvek vyvodenia právnych následkov pre strany sporu, ktoré medzi sebou vedú vzájomne vylučovacie konania vo vzťahu k tej istej nehnuteľnosti. Zmyslom sporu medzi správcami je ustálenie, v ktorej konkurznej podstate sú sporné nehnuteľnosti zahrnuté oprávnené. Keďže súd priznal žalobcovi aktívnu legitimáciu viesť tento spor, žalobca je potom presvedčený, že má mať aj nárok na to, aby otázka vlastníctva - v tomto prípade otázka vydržania

vlastníckeho práva A.T.P. trade, s. r. o. - ako esenciálna otázka celého sporu, bola prejednaná. Pretože bez jej vyriešenia nie je vôbec možné určiť, v ktorej konkurznej podstate sú nehnuteľnosti zapísané oprávnené.

29. Keďže odvolací súd podľa dovolateľa akceptoval právnu fikciu, k nastoleniu ktorej došlo na základe toho, že vlastník prevádzaného podniku, zapísaný na LV (ktorého súčasťou boli aj predmetné nehnuteľnosti) a prevádzajúci zo zmluvy o prevode podniku nepodal včas vylučovaciu žalobu (bod 30 a 38 napadnutého rozhodnutia) je zrejmé, že ak bol právny predchodca žalobcu vlastníkom prevádzaných nehnuteľností z titulu vydržania, tak v zmysle právnej fikcie má práve žalobca nehnuteľnosti zapísané v konkurznej podstate oprávnené. Dovolateľ zároveň dodal, že za posledných 28 rokov nebol Gustáv Jozefčiak nikdy zapísaný na príslušnom LV, kde boli nepretržite zapísaní výlučne právni predchodcovia žalobcu. Preto neprejednaním otázky vydržania nie je možné podľa dovolateľa spor medzi správcami spravodlivo rozhodnúť.

30. Dovolateľ preto žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

31. Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že podané dovolanie je neopodstatnené a napadnuté rozhodnutia vecne správne. Opakovanie dodala, že v súdnom konaní vedenom pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 52Cbi/52/2006-Pú bol vedľajším účastníkom na strane žalovaného (t. j. správcu konkurznej podstaty 28K/2/2004) spoločnosť Majetkový Holding a. s., Prievozská 2/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 823 364, ktorá je spolu so žalobcom zo súdneho konania vedeného pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 52Cbi/52/2006-Pú, t. j. spoločnosťou A.T.P., s. r. o. Účastníkom konania na Okresnom súde Žilina v právnej veci žalobcu Majetkový Holding, a. s., proti žalovanému A.T.P., s. r. o., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (zapísaným na LV č. XXXX, k. ú. G.). sp. zn. 23C/61/01, ako aj účastníkom konania vedeného pred Okresným súdom v Žiline v právnej veci navrhovateľa A.T.P., s. r. o., proti odporcovi Majetkový Holding, a. s., o určenie neplatnosti záložného práva, resp. záložného práva zapísaného na LV č. XXXX vydaného Správou katastra G. pre kat. územie G., obec G., okres G.. Uvedené konania skončili zastavením z dôvodu zániku A.T.P., s. r. o., ktorá bola ex offio vymazaná dňom 15. 09. 2012. Týmto nie sú splnené podmienky vydržania na strane spoločnosti A.T.P., s. r. o.

32. Žalovaná vo svojom vyjadrení podrobne poukázala na skutkové okolnosti prejednávaného sporu a navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol, nakoľko nie je dôvodné.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné s tým, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p.

34. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

35. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

36. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo

konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

37. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

38. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

39. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

40. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

41. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

42. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 C. s. p.

43. Predmetom odvolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože napadnutý rozsudok spĺňa podmienku rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej.

44. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Týmto podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Nereflektovanie na zásadné tvrdenia žalobcu uvedených v odvolaní, predstavuje podľa dovolateľa vážne porušenie jeho práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

45. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie

procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

46. Za vadu procesného charakteru považuje dovolateľ takú, ktorou v konaní pred súdom prvej inštancie navrhol pripojiť celý súdny spis sp. zn. 1Cbi/6/2007 a vykonať ho ako dôkaz. S týmto jeho návrhom na vykonanie dokazovania sa však súd nemal vysporiadať, dôkaz bez akéhokoľvek odôvodnenia nemal vykonať, čo považuje dovolateľ za hrubé procesné pochybenie.

47. Dovolací súd k tejto námietke pripomína, že uvedenú vadu nemožno považovať za nesprávny procesný postup, ktorým by sa znemožnilo strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Totiž už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993).

48. Preto, ak dovolateľ namieta, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo pri vykonávaní dokazovania nepriznaním významu určitému dôkazu alebo nesprávnym vyhodnotením niektorého dôkazu, dovolací súd dodáva, že nevykonanie dôkazov podľa návrhu alebo predstavy strany sporu nie je postupom, ktorým by jej súd znemožnil uskutočniť jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané patrí výlučne súdu a nie strane sporu (§ 185 C. s. p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia.

49. Nad rámec vyššie uvedených záverov dovolací súd zdôrazňuje, že námietka nevysporiadania sa s týmto procesným návrhom dokazovania nie je súladná s obsahom súdneho spisu. Totiž z prípisu súdu prvej inštancie zo dňa 08. 03. 2017 (č. I. 188 spisu) je zjavné, že týmto konajúci súd žiadal o zapožičanie spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1Cbi/6/2007. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 C. s. p.). Napokon tento procesný nedostatok žalobca v odvolaní netvrdil a poukázal na neho až v podanom dovolaní.

50. Dovolací súd týmto konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalobcovi, aby tento uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

51. Z obsahu dovolania je možné vyvodiť, že dovolateľ v ňom uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020), t. j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

52. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

53. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

54. Dovolací súd konštatuje, že žalobca z obsahu podaného dovolania, dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. vzhľadom na nesprávny právny posúdením, ktoré pravdepodobne spočíva v tom, že nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z titulu ich vydržania, je novotou v odvolacom konaní, hoci žiadne nové skutkové tvrdenia v odvolacom konaní neuvádzal. Žalobca zdôraznil, že nemal dôvod upriamovať pozornosť súdu na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, nakoľko právne posúdenie veci prináleží vždy súdu a nie stranám sporu (uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/196/2009, sp. zn. 6Cdo/49/2018).

55. Dovolací súd konštatuje, že žalobca v podanom dovolaní, v zmysle vyššie uvedeného nešpecifikoval žiadnu právnu otázku, od ktorej riešenia sa odvolací súd odklonil vzhľadom na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/196/2009, sp. zn. 6Cdo/49/2018.

56. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus, alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone, alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup, majúci na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a špecifikovať v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod, keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov.

57. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu opreté o nesprávne právne posúdenie podľa § 421 C. s. p. bez uvedenia, v akej konkrétnej otázke nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenaplnia kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

58. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že vzhľadom na žalobcom vymedzený dôvod uvedený v dovolaní vo všeobecnej rovine, resp. povinnosť súdu podriaďiť právnej kvalifikácii uplatnený nárok v zmysle zásady iura novit curia, nemohol prihliadnuť aj z dôvodu, že tento sa týka skutkových záverov súdov nižšej inštancie a vlastného chápania skutkových zistení dovolateľom.

59. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., nemožno považovať ani argumenty žalobcu uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov. Samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či nesúhlas s právnymi závermi konajúcich súdov a kritika ich prístupov zvolených pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p.

60. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu vyvodená z obsahu podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. a podľa § 420 písm. f/ C. s. p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ C. s. p., odmietol.

61. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. s dôrazom na skutočnosť, že žalovaná nepožiadala o náhradu trov dovolacieho konania.

62. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.